

Sygn. akt II AKa 99/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, II Wydział Karny, w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Misiak (spr.)
Sędziowie:	SA Krzysztof Eichstaedt SO del. Paweł Urbaniak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Łukasz Szymczyk

przy udziale J. S., Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej w Łodzi

po rozpoznaniu w dniu 12 czerwca 2014 r.

sprawy **J. T. (1)**

oskarżonego z art. 13 §1 kk w zw. z art. 148 §1 kk i z art. 157 §1 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 64 §1 kk; art. 157 §2 kk w zw. z art. 64 §1 kk; art.164 §1 kk w zw. z art. 64 §1 kk; art.278 §1 i 5 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 3 lutego 2014 r., sygn. akt IV K 2/13

na podstawie art. 437 §1 kpk i art. 624 §1 kpk

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną,
- 2) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. C. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielowi posiłkowemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,
- 3) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. R. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym,
- 4) zwalnia oskarżyciela posiłkowego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

II AKa 99/14

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 3 lutego 2014 roku uznał J. T. (1) za winnego tego, że:

I. w dniu 11 lipca 2012 r. w K., działając w bezpośrednim zamiarze pozbawienia życia J. N., pięciokrotnie ugodził wymienionego nożem kuchennym w plecy po stronie lewej, w okolicy łopatki, powodując rany klute klatki piersiowej z następową odmą płucnową oraz rozedmą podskórną i niewielkim krwiakiem lewej jamy płucnowej oraz uraz narządów jamy brzusznej z krwiakiem okolicy lewej nerki i śledziony, stanowiące uszkodzenia ciała inne, niż określone w art. 156 k.k., które spowodowały naruszenie czynności narządu oddechowego oraz rozstrój zdrowia J. N. na okres czasu trwający dłużej niż siedem dni, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na pomoc udzieloną pokrzywdzonemu, polegającą na rozdzieleniu obu mężczyzn przez J. T. (2) i Z. W. oraz wyrwaniu J. T. (1) noża z ręki przez J. T. (2), przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne

i przyjmując, że czyn oskarżonego wyczerpuje dyspozycję art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 148 §1 k.k. i art. 157 §1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. w zw. z art. 64 §1 k.k., na podstawie art. 148 §1 k.k. w zw. z art. 14 §1 k.k. w zw. z art. 11 §3 k.k. wymierzył mu karę 8 lat pozbawienia wolności.

Tym samym wyrokiem uznał oskarżonego za winnego:

I. spowodowania w warunkach recydywy lekkich obrażeń ciała u Z. W., za co wymierzył oskarżonemu na podstawie art. 157 §2 k.k. karę 4-ech miesięcy pozbawienia wolności;

II. usiłowania sprowadzenia w warunkach recydywy bezpośredniego niebezpieczeństwa zdarzenia zagrażającego życiu lub zdrowiu wielu osób, za co wymierzył oskarżonemu na podstawie art. 164 §1 k.k. w zw. z art. 14 §1 k.k. karę 1-go roku pozbawienia wolności.

Ponadto Sąd na podstawie art. 45 §1 k.w. w zw. z art. 17 §1 pkt 6 k.p.k. umorzył wobec oskarżonego postępowanie o wykroczenie wyczerpujące dyspozycję art. 126 k.w.

Za przestępstwa wyżej wymienione, pozostające w zbiegu realnym, Sąd na podstawie art. 85 i art. 86 §1 k.k. orzekł wobec oskarżonego karę łączną 8 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i na poczet tej kary zaliczył mu okres tymczasowego aresztowania od 11 lipca 2012 roku. Na podstawie art. 46 §2 k.k. Sąd orzekł od oskarżonego na rzecz J. N. kwotę 20 000 zł tytułem nawiazki. Rozstrzygnął o kosztach postępowania, przy czym oskarżonego zwolnił od obowiązku ich poniesienia na rzecz Skarbu Państwa.

Apelację od tego wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego J. N., który odniósł swój środek odwoławczy do rozstrzygnięcia o nawiazce – na niekorzyść oskarżonego.

Orzeczeniu temu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 7 KPK oraz art. 410 KPK i art. 424 KPK poprzez nieuwzględnienie przez Sąd I instancji dowodów wskazujących na rozmiar cierpień psychicznych i fizycznych oraz utraconego zarobku pokrzywdzonego doznanych w związku z czynem oskarżonego z dnia 11 lipca 2012 r. (opinia uzupełniająca biegłego P. B., zeznania pokrzywdzonego), brak wskazania w uzasadnieniu wyroku motywów będących podstawą decyzji Sądu o orzeczeniu nawiazki w miejsce obowiązku naprawienia szkody i zadośćuczynienia, braku wskazania w uzasadnieniu motywów ograniczenia przez Sąd nawiazki do kwoty 20.000,00 zł oraz dowolne ustalenie przez Sąd I instancji, iż nawiazka w wysokości orzeczonej, tj. 20.000,00 zł zabezpieczy słusze interesy pokrzywdzonego J. N. i stanowi wystarczający środek reakcji prawno-karnej na czyn oskarżonego, w sytuacji gdy ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż poziom cierpień fizycznych, psychicznych, dolegliwości bólowych oraz utracone zarobki związane bezpośrednio z następstwami czynu oskarżonego były istotne i uzasadniały orzeczenie nawiazki w wyższej kwocie;

2. rażąco niewspółmierność orzeczonego środka karnego w postaci nawiazki na rzecz pokrzywdzonego poprzez ograniczenie jej do kwoty 20.000,00 zł z uwagi na nienależyte uwzględnienie przez Sąd I instancji stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu oskarżonego oraz celów wychowawczych kary, które ma osiągnąć, a także sposobu

zachowania się oskarżonego przy popełnieniu przestępstwa oraz rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw przestępstwa w stosunku do osoby pokrzywdzonego, co uzasadnia orzeczenie środka karnego w wyższej wysokości.

Pełnomocnik wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez orzeczenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego nawiazki w kwocie 100.000 zł.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego jest bezzasadna w stopniu oczywistym. Rozstrzygnięcie sądu I instancji o orzeczeniu wobec oskarżonego nawiazki na podstawie art. 46 § 2 k.k. było konsekwencją złożenia przez pokrzywdzonego J. N. wniosku o zasądzenie na jego rzecz w procesie karnym zadośćuczynienia i odszkodowania, związanych z krzywdą i szkodą, jaką poniósł na skutek czynu oskarżonego, opisanego w pkt I. Złożenie takiego wniosku wywołuje po stronie sądu obowiązek zawarcia w wyroku orzeczenia dotyczącego tych należności, przy czym jeśli szkoda, której naprawienia żąda pokrzywdzony, nie została w pełni udowodniona, sąd obowiązek ten realizuje w takim zakresie, w jakim została wykazana. Może jednak orzec na rzecz pokrzywdzonego nawiazkę zamiast obowiązku określonego w art. 46 §1 k.k. Istotą procesu karnego jest to, aby sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, ale by zostały uwzględnione przy tym także prawnie chronione interesy pokrzywdzonego. Nie może przekształcić się w proces cywilny, gdzie badane są nade wszystko kwestie rozmiaru szkody i krzywdy oraz środków służących do ich kompensacji. Dlatego sąd I instancji w pełni zasadnie oddalił wnioski pełnomocnika, który domagał się na rozprawie w dniu 3 lutego 2014 roku przeprowadzenia przez sąd dowodów z opinii lekarzy z zakresu neurologii, chirurgii urazowej, traumatologii, medycyny sądowej, rehabilitacji, psychiatrii, psychologii i chirurgii plastycznej. Zarzut procesowy zawarty w apelacji, a dotyczący tej decyzji sądu merytorycznego, jest całkowicie pozbawiony słuszności. Zresztą sama apelacja nie zawiera wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku w celu uzupełnienia materiału dowodowego w toku ponownego rozpoznania sprawy o opinie lekarzy różnych specjalności, którzy mieliby oceniać rozmiary szkody, jaką poniósł na zdrowiu pokrzywdzony w wyniku działania oskarżonego. Uzasadnienie apelacji wskazuje, że skarżący akceptuje w efekcie decyzję sądu I instancji o orzeczeniu nawiazki, natomiast kwestionuje jej wysokość. Tego też dotyczy końcowy wniosek tej apelacji. Nawiazka jest środkiem karnym. Ma zatem zadania przede wszystkim represyjne, ale pełni zarazem funkcję zryczałtowanego odszkodowania. Nie służy kompensacji całości szkody, bez względu na jej rzeczywiste rozmiary. Wysokość nawiazki jest przecież ustawowo ograniczona. Nie są kwestionowane w tej sprawie okoliczności, na które powołuje się skarżący, a mianowicie że pokrzywdzony doznał cierpień na skutek czynu oskarżonego, uszczerbku na zdrowiu i szkody materialnej. Jak jednak trafnie dostrzega sam autor apelacji, przy określaniu wysokości nawiazki uwzględnia się dyrektywy sądowego wymiaru kary, o których mowa w art. 53 k.k., bowiem celem jej orzeczenia jest głównie wzmoczenie indywidualno-prewencyjnego oddziaływania kary. Taki cel spełni nawiazka w kwocie 20.000 zł, jaką orzekł sąd I instancji. Nie ma ona symbolicznej wysokości lecz stanowi z jednej strony realną dolegliwość, z drugiej zaś pozwala na możliwie szybkie naprawienie części poniesionej przez pokrzywdzonego szkody.

Dalszych roszczeń z tym związanych może dochodzić w procesie cywilnym. Tam też mogą być przeprowadzone dowody służące wykazaniu faktycznej zasadności tych roszczeń.

Z tych powodów Sąd Apelacyjny orzekł o utrzymaniu zaskarżonego wyroku w mocy. Wysokość wynagrodzenia dla obrońcy i pełnomocnika z urzędu uwzględnia aktualne stawki za czynności adwokackie i nakład pracy obu adwokatów. Sąd Apelacyjny zwolnił oskarżyciela posiłkowego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, gdyż ich uiszczenie stanowiłoby dla niego nadmierną uciążliwość.